Rrugëtimi im:

NGA PËRVOJA JETËSORE DHE EMIGRIMI TE PSIKIATRIA DHE LIBRI SHKENCOR

Dr. med. Skender Munsihi

Specialist per psikiatri dhe psikoterapie

UBT-Prishtine

25.05.2026

Dr. med. Skender Munishi (Uni-Prishtina)
Facharzt für Psychiatrie und Psychotherapie

Praktikë psikiatrike dhe psikoterapeutike

Dr. med. Skender Munishi - Specialist në Psikiatri dhe Psikoterapi

"Mos lejo kurrë, që ai që ju me parë keni takuar, pas takimit të mos ndjehet me mirë dhe me i lumtur"

Gonxha Bojaxhiu –Nëna Tereza(1910-1997)

DRENICA – FILLIMI I RRUGËTIMIT TIM

- **Humbja e hershme e babait**
- **Varfëria dhe paragjykimet sociale**
- **Tërsteniku – fshati im në Drenicë**
- **Intelektuali dhe mjeku i parë në historinë e fshatit**

❖ "Por unë kisha atë që nuk blihet me para: ***vizionin.***"

Dr. med. Skender Munishi (Uni-Prishtina)
Facharzt für Psychiatrie und Psychotherapie

Praktikë psikiatrike dhe psikoterapeutike

Dr. med. Skender Munishi - Specialist në Psikiatri dhe Psikoterapi

"Mos lejo kurrë, që ai që ju me parë keni takuar, pas takimit të mos ndjehet me mirë dhe me i lumtur"

Gonxha Bojaxhiu –Nëna Tereza(1910-1997)

PRISHTINA – PËRBALLJA ME REALITETIN

- Ardhja në Prishtinë
- "Si Kevin vetem ne New York"
- Vetmia dhe pasiguria
- Diskriminimi social dhe klasor
- Lufta për mbijetesë dhe arsimim

❖ "Rrethanat nuk i zgjedhim gjithmonë.
Por mënyrën si përgjigjemi ndaj tyre — po."

Dr. med. Skender Munishi (Uni-Prishtina)
Facharzt für Psychiatrie und Psychotherapie

Praktikë psikiatrike dhe psikoterapeutike

Dr. med. Skender Munishi - Specialist në Psikiatri dhe Psikoterapi

"Mos lejo kurrë, që ai që ju me parë keni takuar, pas takimit të mos ndjehet me mirë dhe me i lumtur"

Gonxha Bojaxhiu –Nëna Tereza(1910-1997)

VIZIONI DHE PËRCAKTIMI IM

- **Varfëria nuk ma mori vizionin**
- **Rrethanat nuk ma ndalën ëndrrën**
- **Psikiatria nuk ishte rastësi — ishte përcaktim**

❖ "Pompeu ka ushtri dhe pasuri të fuqishme. **Por ai nuk ka atë që kam unë: vizionin."**

Jul Cezari

Dr. med. Skender Munishi (Uni-Prishtina)
Facharzt für Psychiatrie und Psychotherapie

Praktikë psikiatrike dhe psikoterapeutike

Dr. med. Skender Munishi - Specialist në Psikiatri dhe Psikoterapi

"Mos lejo kurrë, që ai që ju me parë keni takuar, pas takimit të mos ndjehet me mirë dhe me i lumtur"

Gonxha Bojaxhiu –Nëna Tereza(1910-1997)

ADAPTIMI DHE MBIJETESA

- **Emigrimi në Gjermani**
- **Gjuha dhe integrimi**
- **Diskriminimi si shqiptar/kosovar**
- **Adaptimi profesional dhe njerëzor**
- **"Vendi i mendimtarëve dhe liderëve"**

❖ **"Nuk është specia më e fortë ajo që mbijeton,**
as më inteligjentja,
por ajo që përshtatet më mirë ndaj ndryshimit."

Charles Darwin / Leon C. Megginson

PSIKIATRIA – JO THJESHT PROFESION, POR THIRRJE

- **Interesimi për njeriun dhe vuajtjen psikike**
- **Trauma, humbja dhe rezistenca shpirtërore**
- **Psikiatria si kombinim i shkencës dhe humanizmit**
- **Psikoterapia – arti i dëgjimit dhe mirëkuptimit**

“*Pacienti nuk është diagnozë, por histori njerëzore*”

❖ **“Për këtë është krijuar njeriu:**
të dojë dhe të jetë i dashur.”

Nënë Tereza (1910–1997)

“Psikiatria më mësoi se dëgjimi shpesh është forma e parë e shërimit.”

Rrugëtimi im:

NGA PËRVOJA JETËSORE DHE EMIGRIMI TE PSIKIATRIA DHE LIBRI SHKENCOR

Dr. med. Skender Munsihi

Specialist per psikiatri dhe psikoterapie

UBT-Prishtine

25.05.2026

Dr. med. Skender Munishi (Uni-Prishtina)
Facharzt für Psychiatrie und Psychotherapie

Praktikë psikiatrike dhe psikoterapeutike

Dr. med. Skender Munishi - Specialist në Psikiatri dhe Psikoterapi

"Mos lejo kurrë, që ai që ju me parë keni takuar, pas takimit të mos ndjehet me mirë dhe me i lumtur"

Gonxha Bojaxhiu –Nëna Tereza(1910-1997)

RRUGA AKADEMIKE DHE PROFESIONALE

- **Studimet në Prishtinë**
- **Specializimi në psikiatri**
- **Emigrimi profesional në Gjermani**
- **Integrimi në sistemin gjerman**
- **Psikoterapia dhe licencimet**

"Të mësosh gjatë gjithë jetës"

- **"Profesioni i njeriut varet nga koha, vendi dhe rrethanat në të cilat jeton."**

Friedrich Engels

Dr. med. Skender Munishi (Uni-Prishtina)
Facharzt für Psychiatrie und Psychotherapie

Praktikë psikiatrike dhe psikoterapeutike

Dr. med. Skender Munishi - Specialist në Psikiatri dhe Psikoterapi

"Mos lejo kurrë, që ai që ju me parë keni takuar, pas takimit të mos ndjehet me mirë dhe me i lumtur"

Gonxha Bojaxhiu –Nëna Tereza(1910-1997)

RRUGA DREJT ORDINANCËS SIME

- **Fillimi modest në Gjermani**
- **Ordinanca e parë me 320 pacientë**
- **Një kompjuter, një printer dhe një linjë telefoni/fax**
- **Rritja graduale dhe besimi i pacientëve**
- **Digitalizimi dhe modernizimi**
- **Ordinanca moderne me mbi 1000 pacientë në kuartal**
- **Ekipi profesional dhe infrastruktura moderne**

"Nuk e trashëgova suksesin.
E ndërtova hap pas hapi."

Dr. med. Skender Munishi (Uni-Prishtina)
Facharzt für Psychiatrie und Psychotherapie

Praktikë psikiatrike dhe psikoterapeutike

Dr. med. Skender Munishi - Specialist në Psikiatri dhe Psikoterapi

"Mos lejo kurrë, që ai që ju me parë keni takuar, pas takimit të mos ndjehet me mirë dhe me i lumtur"

Gonxha Bojaxhiu –Nëna Tereza(1910-1997)

LIBRAT DHE PUNA SHKENCORE

- **Botimi i librave profesionalë në gjuhën shqipe**
- **Psikiatria dhe psikoterapia në literaturën shqiptare**
- **Trauma, depresioni dhe skizofrenia-temat qendrore**
- **Lidhja ndërmjet praktikës klinike dhe shkencës**

"Shkrimi si formë reflektimi dhe misioni profesional"

"Dija nuk mjafton, ajo duhet përdorur.
Vetëm dëshira nuk mjafton — duhet punuar."

Goethe

Dr. med. Skender Munishi (Uni-Prishtina)
Facharzt für Psychiatrie und Psychotherapie

Praktikë psikiatrike dhe psikoterapeutike

Dr. med. Skender Munishi - Specialist në Psikiatri dhe Psikoterapi

"Mos lejo kurrë, që ai që ju me parë keni takuar, pas takimit të mos ndjehet me mirë dhe me i lumtur"

Gonxha Bojaxhiu –Nëna Tereza(1910-1997)

VIZIONI IM PËR PSIKIATRINË SHQIPTARE

- Psikiatria dhe psikoterapia në gjuhën shqipe
- Edukimi profesional i brezave të rinj
- Lidhja ndërmjet shkencës dhe praktikës klinike
- Destigmatizimi i sëmundjeve psikike
- Psikoterapia si kulturë komunikimi dhe mirëkuptimi
- Ndërtimi i urave ndërmjet Kosovës dhe Gjermanisë

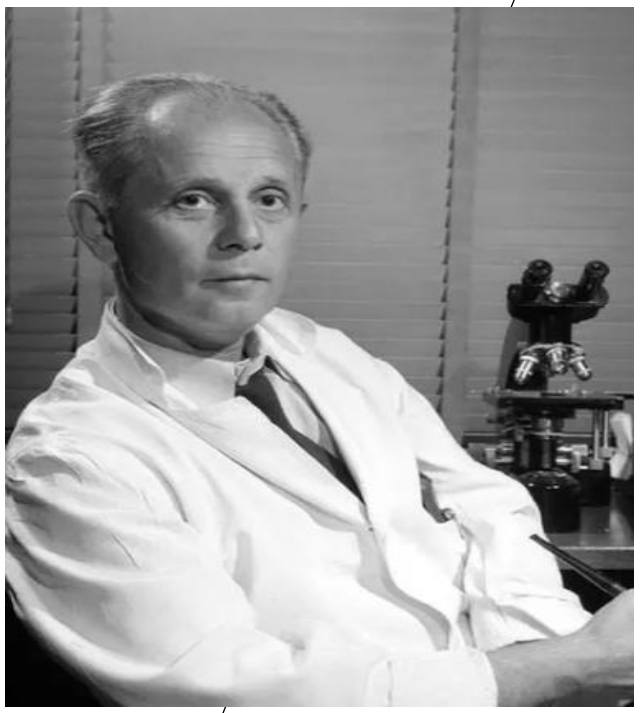

"Për një ëndërr madhështore, duhet aftësi e madhe për të ëndërruar.

Por edhe besim në atë ëndërr."

Hans Selye

„Stress without Distress" (1974)

Dr. med. Skender Munishi (Uni-Prishtina)
Facharzt für Psychiatrie und Psychotherapie

Praktikë psikiatrike dhe psikoterapeutike

Dr. med. Skender Munishi - Specialist në Psikiatri dhe Psikoterapi

"Mos lejo kurrë, që ai që ju me parë keni takuar, pas takimit të mos ndjehet me mirë dhe me i lumtur"

Gonxha Bojaxhiu –Nëna Tereza(1910-1997)

MESAZHI IM PËR BREZIN E RI

- Mos kini frikë nga vështirësitë
- Rrënjët nuk janë pengesë për sukses
- Dija dhe puna ndryshojnë jetën
- Psikiatria kërkon dije, por edhe zemër
- Ëndrrat realizohen hap pas hapi

"Punë, punë natë e ditë,
që të shohim pakëz dritë."

— Naim Frashëri

FALEMINDERIT

Dr. med. Skender Munishi

Facharzt für Psychaitrie und Psychotherapie

München
Schleißheimerstrasse 427
80935 München

Telefon: 089 3148557
Fax: 089 35466600

Fürstenfeldbruck
Schöngeisingerstr. 24
82256 Fürstenfeldbruck

Telefon: 08141 8905012
Fax: 08141 8905013

info@praxis-dr-munishi.de
www.praxis-dr-munishi.de

Dr. med. Skender Munishi (Uni-Prishtina)
Facharzt für Psychiatrie und Psychotherapie

Praktikë psikiatrike dhe psikoterapeutike

Dr. med. Skender Munishi - Specialist në Psikiatri dhe Psikoterapi

"Mos lejo kurrë, që ai që ju me parë keni takuar, pas takimit të mos ndjehet me mirë dhe me i lumtur"

Gonxha Bojaxhiu –Nëna Tereza(1910-1997)

PSIKOTRAUMA
DHE
STRESI- POSTTRAUMATIK

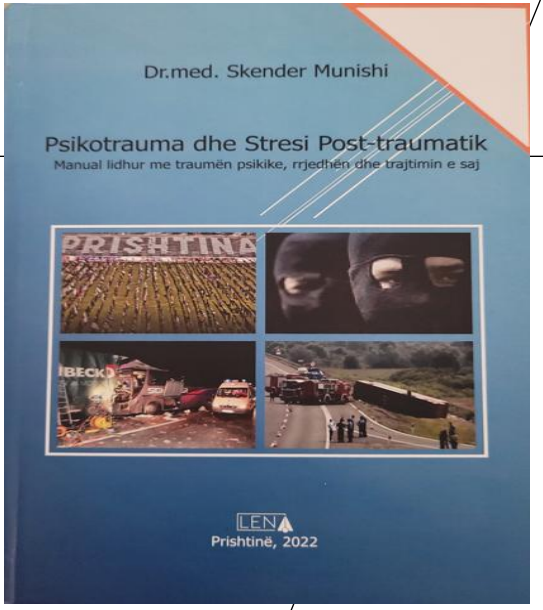

Dr. med. Skender Munishi (Uni-Prishtina)
Facharzt für Psychiatrie und Psychotherapie

Praktikë psikiatrike dhe psikoterapeutike

Dr. med. Skender Munishi - Specialist në Psikiatri dhe Psikoterapi

"Mos lejo kurrë, që ai që ju me parë keni takuar, pas takimit të mos ndjehet me mirë dhe me i lumtur"

Gonxha Bojaxhiu –Nëna Tereza(1910-1997)

PSE ZGJODHA TRAUMA-TERAPINË?

- Emigrimi dhe shkëputja nga rrënjët
- Trauma e luftës në Kosovë
- Dëshira për ta ndihmuar popullin tim
- Trauma individuale dhe kolektive e luftës
- Formimi profesional në Gjermani

Münchner Institut für TraumaTherapie

MIT Fortbildungen

Prof. Dr. Willi Butollo

Prof. Dr. Willi Butollo

Psychologischer Psychotherapeut (VT), Gestalttherapeut, Supervisor

Fachliche Leitung Münchner Institut für Traumatherapie (MIT)

Schwerpunkte: Dialog, Psychotrauma, Angststörungen

- "Shumë shqiptarë kishin mbijetuar luftën fizikisht — por jo gjithmonë psikologjikisht."

- “Psikotrauma dhe stresi posttraumatik”
- “Këshilla: Trauma dhe përballimi i saj”
- “Rifitimi i lirisë”

Dr. med. Skender Munishi (Uni-Prishtina)
Facharzt für Psychiatrie und Psychotherapie

Praktikë psikiatrike dhe psikoterapeutike

Dr. med. Skender Munishi - Specialist në Psikiatri dhe Psikoterapi

"Mos lejo kurrë, që ai që ju me parë keni takuar, pas takimit të mos ndjehet me mirë dhe me i lumtur"

Gonxha Bojaxhiu –Nëna Tereza(1910-1997)

LIBRAT E TRAUMËS

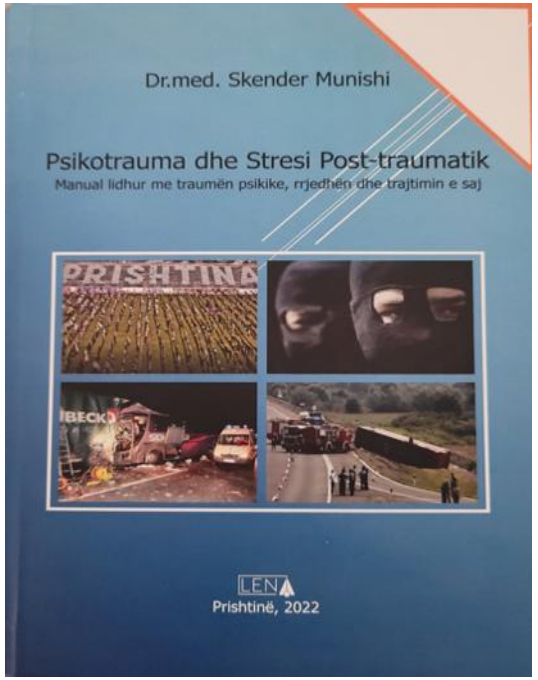

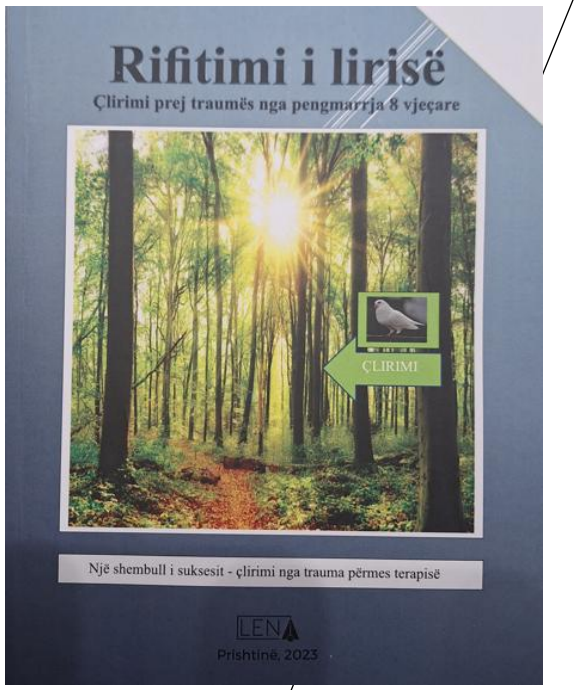

❖ **“Nga teoria shkencore — tek psikoedukimi dhe terapia praktike e traumës.”**

Dr. med. Skender Munishi (Uni-Prishtina)
Facharzt für Psychiatrie und Psychotherapie

Praktikë psikiatrike dhe psikoterapeutike

Dr. med. Skender Munishi - Specialist në Psikiatri dhe Psikoterapi

"Mos lejo kurrë, që ai që ju me parë keni takuar, pas takimit të mos ndjehet me mirë dhe me i lumtur"

Gonxha Bojaxhiu –Nëna Tereza(1910-1997)

TRAUMA DHE ÇRREGULLIMI I STRESIT POSTTRAUMATIK

- **"Trauma është një përjetim ekstrem që tejkalon kapacitetin psikik të njeriut për përballim."**

SIMPTOMAT KRYESORE TË PTBS

Ripërjetimi	***Shmangia***	***Hipervigjilenca***
Flashbacks	Izolim	Pagjumësi
Makthe	Shmangie emocionesh	Trembshmëri
Kujtime intrusive	Tërheqje sociale	Gjendje alarmi e vazhdueshme

Dr. med. Skender Munishi (Uni-Prishtina)
Facharzt für Psychiatrie und Psychotherapie

Praktikë psikiatrike dhe psikoterapeutike

Dr. med. Skender Munishi - Specialist në Psikiatri dhe Psikoterapi

"Mos lejo kurrë, që ai që ju me parë keni takuar, pas takimit të mos ndjehet me mirë dhe me i lumtur"

Gonxha Bojaxhiu –Nëna Tereza(1910-1997)

PSE JO ÇDO TRAUMË ÇON NË PTBS?

Zonja O.

"mori lajmin për vrasjen e vëllait përmes telefonit"

zhvilloi:

- flashbacks
- Ankth
- shmangie
- *PTBS*

Baci Rifat

Humbja e 20 anëtarëve të familjes

Nuk zhvilloi PTBS

Reziliencë psikologjike

Kuptim kolektiv i sakrificës

"Ne e kemi kërkuar kështu."

Vulnerabiliteti ↔ Rezilienca

SI KRIJOHET PTBS?

TRAUMA

↓

Frikë ekstreme / pafuqi

↓

Ruajtja patologjike e kujtesës traumatike

↓

Flashbacks – Shmangie – Hipervigjilencë

↓

PTBS

"Trauma nuk mbetet vetëm kujtim — ajo vazhdon të ripërjetohet sikur po ndodh përsëri."

TRAJTIMI I PTBS

- **Farmakoterapia**

dhe

- **Verhaltenstherapia**

1. **Stabilizimi**
2. **Siguria**
3. **Konfrontimi / Ekspozimi (in sensu dhe in vivo)**
4. **Integrimi dhe profilaksa e rikthimit**

“Qëllimi i trauma-terapisë nuk është harrimi i traumës, por integrimi i saj në historinë e jetës.”

Dr. med. Skender Munishi (Uni-Prishtina)
Facharzt für Psychiatrie und Psychotherapie

Praktikë psikiatrike dhe psikoterapeutike

Dr. med. Skender Munishi - Specialist në Psikiatri dhe Psikoterapi

"Mos lejo kurrë, që ai që ju me parë keni takuar, pas takimit të mos ndjehet me mirë dhe me i lumtur"

Gonxha Bojaxhiu –Nëna Tereza(1910-1997)

DISOCIACIONI

- shkëputja nga realiteti
- ndjenja e mpirjes emocionale
- humbja e pjesshme e vetëdijes
- amnezia disociative

❖ ***"Disociacioni shpesh është mënyra e fundit e psikikës për të mbijetuar traumën."***

Dr. med. Skender Munishi (Uni-Prishtina)
Facharzt für Psychiatrie und Psychotherapie

Praktikë psikiatrike dhe psikoterapeutike

Dr. med. Skender Munishi - Specialist në Psikiatri dhe Psikoterapi

"Mos lejo kurrë, që ai që ju me parë keni takuar, pas takimit të mos ndjehet me mirë dhe me i lumtur"

Gonxha Bojaxhiu –Nëna Tereza(1910-1997)

KAZUISTIKË KLINIKE
DISOCIACIONI PAS TRAUMËS SË LUFTËS

Vajzë 13-vjeçare

- nënë serbe — baba shqiptar
- ndalim nga patrulla serbe
- dhunë seksuale për disa ditë
- PTBS + disociacion i rëndë
- episode disociative deri në 3 orë
- fajësim dhe përjashtim social
- mbrojtje humanitare në Gjermani

“Trauma nuk përfundon me luftën.”

Dr. med. Skender Munishi (Uni-Prishtina)
Facharzt für Psychiatrie und Psychotherapie

Praktikë psikiatrike dhe psikoterapeutike

Dr. med. Skender Munishi - Specialist në Psikiatri dhe Psikoterapi

"Mos lejo kurrë, që ai që ju me parë keni takuar, pas takimit të mos ndjehet me mirë dhe me i lumtur"

Gonxha Bojaxhiu –Nëna Tereza(1910-1997)

SI MUND TA VËREJNË FAMILJARËT TRAUMËN?

- heshtje dhe tërheqje sociale
- shmangie e bisedave për të kaluarën
- frikë dhe gjendje alarm
- nervozizëm ose shpërthime emocionale
- pagjumësi dhe makthe
  - fjali si:

  “dua të jem vetëm”

  ose

  “askush nuk më kupton”

❖ ***“Shpesh trauma nuk tregohet me fjalë — por me sjellje dhe heshtje.”***

Dr. med. Skender Munishi (Uni-Prishtina)
Facharzt für Psychiatrie und Psychotherapie

Praktikë psikiatrike dhe psikoterapeutike

Dr. med. Skender Munishi - Specialist në Psikiatri dhe Psikoterapi

"Mos lejo kurrë, që ai që ju me parë keni takuar, pas takimit të mos ndjehet me mirë dhe me i lumtur"

Gonxha Bojaxhiu –Nëna Tereza(1910-1997)

SI MUND TA NDIHMOJNË FAMILJARËT?

- ta dëgjojnë pa gjykim
- të mos e detyrojnë të flasë
- të krijojnë ndjenjë sigurie
- të shmangin fajësimin
- ta mbështesin në trajtim profesional
- durim dhe afërsi emocionale

❖ ***"Mbështetja e familjes shpesh bëhet pjesë e shërimit."***

Dr. med. Skender Munishi (Uni-Prishtina)
Facharzt für Psychiatrie und Psychotherapie

Praktikë psikiatrike dhe psikoterapeutike

Dr. med. Skender Munishi - Specialist në Psikiatri dhe Psikoterapi

"Mos lejo kurrë, që ai që ju me parë keni takuar, pas takimit të mos ndjehet me mirë dhe me i lumtur"

Gonxha Bojaxhiu –Nëna Tereza(1910-1997)

"RIFITIMI I LIRISË"

- histori reale psikoterapie
- „pengmarrje" 8-vjeçare nga trauma dhe frika
- shmangie nga vetmia, errësira dhe dyqanet
- PTBS dhe kufizim i jetës së përditshme
- çlirim gradual përmes psikoterapisë

❖ ***"Trauma mund ta kufizojë jetën — por jo ta ndalojë shërimin."***

TRAUMATERAPIA: EKSPOZIMI DHE TEKNIKAT IMAGINATIVE

- DGPPN: traumafokussierte Psychotherapie është trajtimi primar dhe vendimtar.
- Ekspozimi realizohet pas fazës së stabilizimit dhe sigurisë.
- Para ekspozimit pacienti duhet të zotësojë:

  1 "vendin e sigurt" në imagjinatë(sipas Reddemann)

  2. skills- vetë-rregullim emocional dhe parandalimin e dicoiimit

❖ *"Ekspozimi pa siguri mund të retraumatizojë pacientin."*

Dr. med. Skender Munishi (Uni-Prishtina)
Facharzt für Psychiatrie und Psychotherapie

Praktikë psikiatrike dhe psikoterapeutike

Dr. med. Skender Munishi - Specialist në Psikiatri dhe Psikoterapi

"Mos lejo kurrë, që ai që ju me parë keni takuar, pas takimit të mos ndjehet me mirë dhe me i lumtur"

Gonxha Bojaxhiu –Nëna Tereza(1910-1997)

PJESA III — SKIZOFRENIA

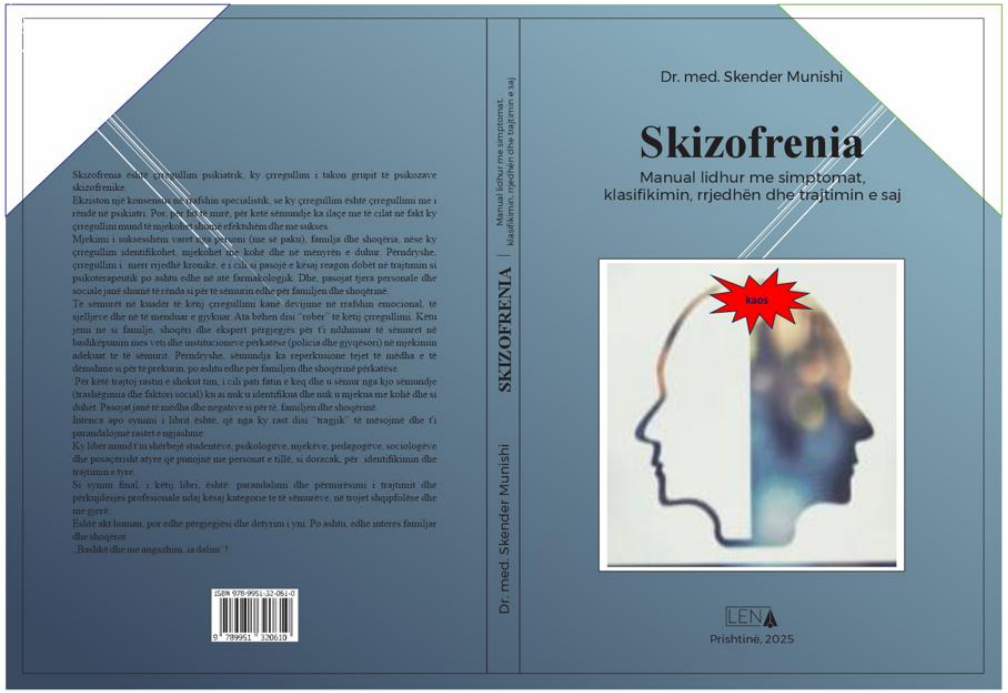

❖ "Skizofrenia nuk është vetëm sëmundje e perceptimit —
por shpesh tragjedi biologjike, psikologjike dhe sociale."

Dr. med. Skender Munishi (Uni-Prishtina)
Facharzt für Psychiatrie und Psychotherapie

Praktikë psikiatrike dhe psikoterapeutike

Dr. med. Skender Munishi - Specialist në Psikiatri dhe Psikoterapi

"Mos lejo kurrë, që ai që ju me parë keni takuar, pas takimit të mos ndjehet me mirë dhe me i lumtur"

Gonxha Bojaxhiu –Nëna Tereza(1910-1997)

ÇFARË ËSHTË SKIZOFRENIA?

- "schizein" = ndarje
- "phren" = mendje/shpirt
- perceptimi i dy realiteteve për të njëjtin fenomen
- deluzione
- halucinacione
- çrregullimi i mendimit
- humbja e kritikës

- Kraepelin → dementia praecox
- Bleuler → "skizofrenia"

Dr. med. Skender Munishi (Uni-Prishtina)
Facharzt für Psychiatrie und Psychotherapie

Praktikë psikiatrike dhe psikoterapeutike

Dr. med. Skender Munishi - Specialist në Psikiatri dhe Psikoterapi

"Mos lejo kurrë, që ai që ju me parë keni takuar, pas takimit të mos ndjehet me mirë dhe me i lumtur"

Gonxha Bojaxhiu –Nëna Tereza(1910-1997)

DIAGNOSTIKA DHE KRITERET

❖ Schneider:
simptomat e rangut të parë

- zëra komentues
- futja/heqja e mendimeve
- kontrolli i mendimit
- përjetimi i ndikimit nga jashtë

❖ ICD:

- deluzionet
- halucinacionet
- ego-disorders
- çrregullimet e mendimit

❖ rëndësia e diagnozës së hershme

❖ ***"Sa më vonë trajtimi — aq më të rënda pasojat."***

TRAJTIMI BIO-PSYCHO-SOCIAL

❖ biologjike
- antipsikotikët

❖ psikologjike
- psikoterapia
- psychoeducation

❖ sociale
- integrimi social
- rehabilitimi dhe integrimi në punë

❖ ***"Mjekimi nuk është vetëm reduktim simptomash — por rikthim i funksionimit dhe dinjitetit."***

Dr. med. Skender Munishi (Uni-Prishtina)
Facharzt für Psychiatrie und Psychotherapie

Praktikë psikiatrike dhe psikoterapeutike

Dr. med. Skender Munishi - Specialist në Psikiatri dhe Psikoterapi

"Mos lejo kurrë, që ai që ju me parë keni takuar, pas takimit të mos ndjehet me mirë dhe me i lumtur"

Gonxha Bojaxhiu –Nëna Tereza(1910-1997)

KAZUISTIKË — KOSOVA

Rasti i Xhevatit

- trajtim shumë i vonuar
- izolim dhe stigmatizim
- dështimi i familjes dhe institucioneve
- mungesa e trajtimit për shumë vite
- pasoja të rënda psikike dhe sociale

❖ ***"Më mirë vonë se kurrë —***
por vonesa shpesh lë pasoja të pakthyeshme."

Dr. med. Skender Munishi (Uni-Prishtina)
Facharzt für Psychiatrie und Psychotherapie

Praktikë psikiatrike dhe psikoterapeutike

Dr. med. Skender Munishi - Specialist në Psikiatri dhe Psikoterapi

"Mos lejo kurrë, që ai që ju me parë keni takuar, pas takimit të mos ndjehet me mirë dhe me i lumtur"

Gonxha Bojaxhiu –Nëna Tereza(1910-1997)

KAZUISTIKË — GJERMANIA

- **Rasti Koshi**

- identifikim dhe trajtim i hershëm
- Aripiprazol depot
- kujdestari ligjore dhe "Banim i mbykqyrur"
- psychoeducation me familjen
- rehabilitim social dhe integrim profesional
- përfundoi shkollën e infermierisë
- punon me orar të plotë

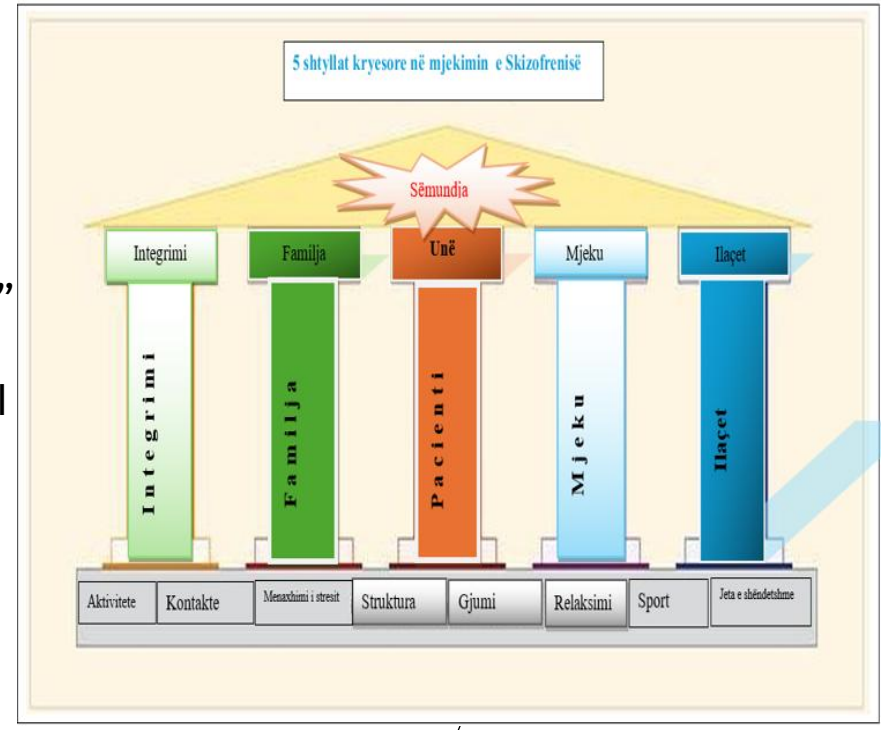

❖ ***"Trajtimi bëhet më efektiv kur bashkëpunojnë: pacienti, familja, mjeku dhe sistemi social."***

Dr. med. Skender Munishi (Uni-Prishtina)
Facharzt für Psychiatrie und Psychotherapie

Praktikë psikiatrike dhe psikoterapeutike

Dr. med. Skender Munishi - Specialist në Psikiatri dhe Psikoterapi

"Mos lejo kurrë, që ai që ju me parë keni takuar, pas takimit të mos ndjehet me mirë dhe me i lumtur"

Gonxha Bojaxhiu –Nëna Tereza(1910-1997)

SI MUND TA VËREJNË FAMILJARËT?

- izolim dhe tërheqje sociale
- dyshim dhe mosbesim
- neglizhencë personale
- biseda deluzionale ose të pakuptueshme
- dëgjimi i zërave ose vetëbiseda
- ndryshim i sjelljes dhe emocioneve

❖ ***"Shenjat e hershme shpesh vërehen nga familja para pacientit."***

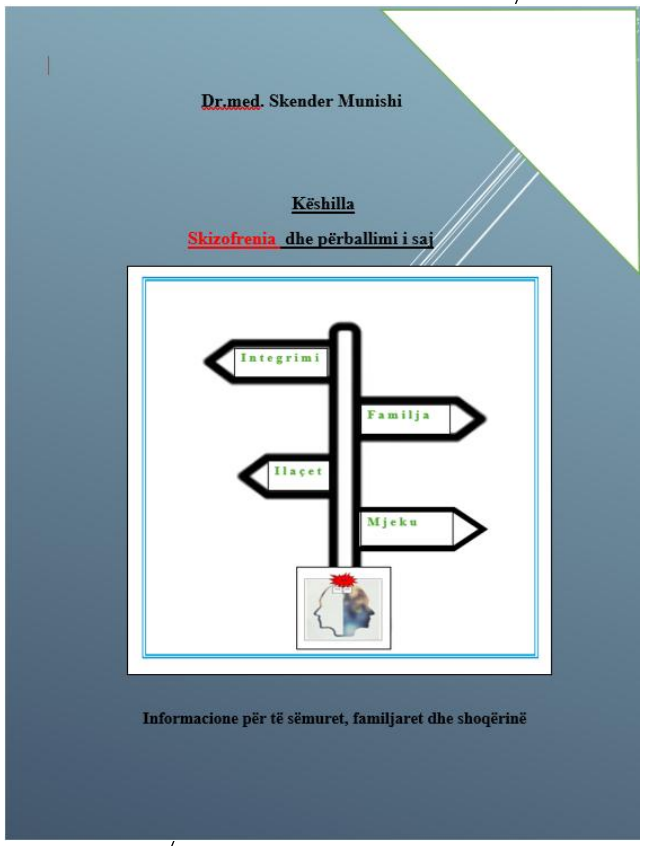

Dr. med. Skender Munishi (Uni-Prishtina)
Facharzt für Psychiatrie und Psychotherapie

Praktikë psikiatrike dhe psikoterapeutike

Dr. med. Skender Munishi - Specialist në Psikiatri dhe Psikoterapi

"Mos lejo kurrë, që ai që ju me parë keni takuar, pas takimit të mos ndjehet me mirë dhe me i lumtur"

Gonxha Bojaxhiu –Nëna Tereza(1910-1997)

SI MUND TË NDIHMOJNË FAMILJARËT?

- të mos debatojnë me deluzionin
- të kërkojnë ndihmë profesionale
- mbështetje pa agresion
- strukturë dhe siguri
- mbështetje për marrjen e rregullt të mjekimit
- durim dhe afërsi emocionale

❖ ***"Mbështetja e familjes shpesh bëhet pjesë e shërimit."***

TRAJTIMI BIO-PSYCHO-SOCIAL

❖ biologjike
- antipsikotikët

❖ psikologjike
- psikoterapia
- psychoeducation

❖ sociale
- integrimi social
- rehabilitimi dhe integrimi në punë

❖ ***"Mjekimi nuk është vetëm reduktim simptomash — por rikthim i funksionimit dhe dinjitetit."***

MESAZHI PËR PSIKOLOGËT DHE MJEKËT E RINJ

- Psikiatria nuk është vetëm profesion.
- Pacienti duhet parë si njeri.
- Trauma dhe skizofrenia kërkojnë durim.
- Psikoterapia dhe empatia janë po aq të rëndësishme sa barnat.
- Mos e humbni idealizmin.

❖ ***"Pacienti nuk ka nevojë vetëm për diagnozë — por për dikë që e kupton."***

ÇFARË KAM MËSUAR NGA PACIENTËT?

- Njeriu mund të ndryshojë dhe të shpëtojë.
- Shpresa nuk duhet humbur.
- Familja shpesh vendos rrjedhën e trajtimit.
- Trajtimi bio-psycho-social është vendimtar.
- Rehabilitimi është i mundur.

❖ ***"Pas çdo diagnoze qëndron një histori jete."***

MESAZHI FINAL

❖ Cezari
“Vizioni është fillimi i çdo arritjeje.”

❖ Hans Selye
“Ëndërro dhe beso në atë që ëndërron.”

❖ Goethe
“Nuk mjafton vetëm dëshira —
duhet edhe puna.”

❖ Naim Frashëri
“Punë, punë, natë e ditë,
që të shohim pakëz dritë.”

❖ “Mos e humbni idealizmin.”

Dr. med. Skender Munishi (Uni-Prishtina)
Facharzt für Psychiatrie und Psychotherapie

Praktikë psikiatrike dhe psikoterapeutike

Dr. med. Skender Munishi - Specialist në Psikiatri dhe Psikoterapi

"Mos lejo kurrë, që ai që ju me parë keni takuar, pas takimit të mos ndjehet me mirë dhe me i lumtur"

Gonxha Bojaxhiu –Nëna Tereza(1910-1997)

FALEMINDERIT

❖ "Aty ku ka kuptim, trajtim dhe mbështetje — gjithmonë ekziston shpresa."

Praxis Dr. med. Skender Munishi
Flüchtlingsambulanz in München |...

Shtegu
Dr. Skender Munis...

ThreeBestRated.de
Die 3 besten Psychiater in München -...

Beste München
Top 10 der besten Psychologen in...

SZ www.sueddeutsche...
Traumata - Wenn ...

Sanego
Dr. med. Munishi, ...